

Дзяржаўная ўстанова культуры
«Шаркаўшчынская цэнтралізаванная бібліятэчная сістэма»
Шаркаўшчынская раённая бібліятэка

ГЕРОЙ ДАЎНО АДГРЫМЕЎШАЙ ВАЙНЫ

Пошукова-даследчая праца

Падрыхтавала:
Бука Валянціна Іванаўна,
бібліятэкар

2024

ІГНАЦЬЕЎ МІХАІЛ КУПРЭЕВІЧ

- Месца нараджэння:
В. Юркавічы Гарадоцкага раёна,
Віцебскай вобласці, БССР
- Дата нараджэння: 1904 год
Нацыянальнасць: беларус

Узнагароджаны

Прадстаўлены да ўзнагароды:
Ордэн Чырвонай Зоркі;
Ордэн Чырвонага Сцяга

Ігнацьеў Міхаіл Купрэевіч - адзін з кіраўнікоў партызанскага руху на тэрыторыі Вілейскай вобл. у гады Вялікай Айчыннай вайны. Нарадзіўся на хутары Юркавічы Гарадоцкага раёна Віцебскай вобл. У 1931 годзе Міхаіл Ігнацьеў уступіў у рады камуністычнай партыі, быў старшынёй сельсавета, сакратаром райвыканкама ў Гарадоцкім раёне. У самым пачатку вайны Ігнацьева як афіцэра запасу забралі ў войска. У хуткім часе яго назначылі палітруком. З адступленнем Чырвонай Арміі яму давялося зведаць горыч палону. 12 ліпеня 1941 года, кантужаны, ён быў схоплены немцамі, але паспеў схаваць партбілет, таму ў лагеры ваеннапалонных Ігнацьеў праходзіў як звычайны салдат, а не палітрук. Праз пяць дзён яму пашчасціла збегчы з палону, і некаторы час ён хаваўся на Смаленшчыне. Мужчыну не пакідала думка пра барацьбу з гітлераўцамі. У маі 1942 года Ігнацьеў устанаўлівае сувязь з народнымі месціўцамі і становіцца палітруком узвода трэцяга партызанскага атрада брыгады Дзячкова, якая дзейнічала на тэрыторыі былых Усвяцкага і Мехаўскага раёнаў Віцебскай і Смаленскай абласцей.

У Віцебскім падпольным абкаме кампартыі Міхаіл Ігнацьеў атрымаў важнае заданне: прабрацца ў тыл ворага, каб падняць людзей на барацьбу. Месцам яго дыслакацыі выбралі тэрыторыі Міёрскага, Шаркаўшчынскага, Пастаўскага і Відзаўскага раёнаў. У тыл праціўніка закінулі 65 чалавек, Ігнацьеў стаў камісарам гэтай дыверсійнай групы.

29 жніўня 1942 года яны прыйшлі ў вёску Журавоўшчына, каб у хуткім часе стаць ядром брыгады “Спартак”. Атрад з кожным днём рос і ў хуткім часе дасягнуў 350 чалавек. Камісарам яго з’яўляўся Міхаіл Ігнацьеў. У самым пачатку сваёй дыверсійнай дзейнасці партызаны напалі на кардонную фабрыку ў вёсцы Плятарова на Відзаўшчыне, рабілі засады на немцаў каля вёскі Дубраўка, знішчылі 4 аўтамашыны і некалькі гітлераўцаў. У дзень 25-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі народныя месціўцы напалі на варожы гарнізон у Іёдах, разграмілі яго і захапілі з сабой зброю. Потым імі былі знішчаны гарнізоны ў Опсе, Казянах. У 1942 годзе ў Вілейцы дзейнічала школа нямецкіх афіцэраў. Менавіта ім было даручана ліквідаваць партызанскія злучэнні ў казянскіх лясах. Атрад з двухсот акупантаў быў поўнасьцю знішчаны “спартакаўцамі” каля вёскі Азярава. Раззлаванае такой няўдачай нямецка-фашысцкае камандаванне вырашыла адпомсціць партызанам. На іх знішчэнне былі накіраваны 16 тысяч нямецкіх салдат. 22 лістапада варожае акружэнне часткова ўдалося прарваць, а вось 117 чалавек на чале з камісарам Ігнацьевым засталіся ў замкнёным праціўнікам коле. Партызаны маглі ў любую хвіліну загінуць, але тут ім дапамог выпадак. Уначы немцы бой не вялі, гэту акалічнасць і выкарысталі народныя месціўцы. Разведчык Міхаіл Сямёнаў паспрабаваў прапаўзці пад пражэктарамі танкаў, вылазка ўдалася — немцы яго не заўважылі. Адзін за адным, каб не парушыць цішыні, партызаны клаліся на снег і паўзлі, уцякаючы ад ворага. Некаторы час “спартакаўцы” знаходзіліся каля возера Нарач, а потым вярнуліся на месца сваёй пастаяннай дыслакацыі.

Да лета 1944 года брыгада “Спартак” прадстаўляла сабой грозную сілу, у ёй налічвалася больш 1500 чалавек, было 800 аўтаматаў і іншага ўзбраення. Партызаны за час вайны разграмілі 26 нямецкіх гарнізонаў, пусцілі пад адхон 36 варожых эшалонаў, каля Дзвінска (Даўгаўпілс) узарвалі 12 кіламетраў чыгункі. Але, на жаль, страты былі і сярод саміх “спартакаўцаў”. У баі пад Відзамі загінулі 50 партызан. З тых 65 членаў дыверсійнай групы, якая прыйшла ў Шаркаўшчынскі раён, у жывых засталася толькі 17. У ліпені 1944 года каля тысячы партызан уліліся ў рады Чырвонай Арміі, а яшчэ 500 засталіся аднаўляць разбураную вайной гаспадарку на вызваленай тэрыторыі. Сярод іх быў і Міхаіл Ігнацьеў, якога спачатку выбралі старшынёй Відзаўскага райвыканкама, а з 1945 года ён жыў і працаваў у Шаркаўшчыне на розных пасадах.

Скончыў свой зямны шлях бясстрашны палітрук у 1981 годзе, пахаваны на могілках “Мядвёдка”. Побач з мужам знайшла свой вечны спачын і яго жонка – , якая памерла ў 1989 годзе.

Радзіма высока ацаніла заслугі Міхаіла Ігнацьева. Ён узнагароджаны ордэнамі Чырвонага Сцяга, Айчыннай вайны II ступені, “Знак Пашаны”, медалямі “За адвагу” і інш. Знаходзячыся на заслужаным адпачынку, ветэран вайны вёў вялікую выхаваўчую работу сярод моладзі, сустракаўся з працоўнымі калектывамі.

Адзін з завулкаў у гарадскім пасёлку Шаркаўшчына сёння носіць імя камісара партызанскай брыгады “Спартак” Міхаіла Ігнацьева.

Спіс выкарыстаннай літаратуры:

1. Бригада “Спартак”. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://partizany.by/brigade/51/?ysclid=m0сbyias5x559613899>. – Дата доступа: 28.08.2024 г.
2. Живы, пока о них помнят... [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://will-remember.ru/familii_na_i/ignatev_mihail_kapreevich.htm. - Дата доступа: 26.08.2024 г.
3. Игнатъев Михаил Купреевич. ... [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://partizany.by/partisans/27932/?ysclid=m0с6jssnbp343224937>. – Дата доступа: 28.08.02024 г.
4. Заўсёды застаўся камісарам. З успамінаў Ф.А.Конышава, былога намесніка камандзіра партызанскай брыгады “Спартак” // Памяць: Гіст. - дакум. хроніка Шаркаўшчынскага раёна. – Мінск: БЕЛТА, 2004. – С. 259-260.
5. Проект районной газеты “Их именами названы улицы” [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.klich.by/?p=129352>. - Дата доступа: 28.08.2024 г.
6. Райчонак, С. Аповед пра палітрука партызанскай брыгады “Спартак” /С.Райчонак //Кліч Радзімы. – 2003.

3 УСПАМІНАЎ КАМІСАРА ПАРТЫЗАНСКАЙ БРЫГАДЫ “СПАРТАК” МІХАІЛА КУПРЭВІЧА ІГНАЦЬЕВА

Сярод шэрагу партызанскіх злучэнняў, якія вялі барацьбу з нямецка-фашысцкімі захопнікамі ў гады Вялікай Айчыннай вайны на тэрыторыі Шаркаўшчынскага і суседніх раёнаў, вялікая заслуга ў разгроме гітлераўцаў і набліжэнні перамогі належыць народным мсціўцам партызанскай брыгады “Спартак”. Напярэдадні вялікіх бітваў з ненавіснымі захопнікамі былі ясна бачны светлыя гарызонты, ва ўсім адчувалася радасць жыцця. Людзі пачыналі жыць як ніколі заможна. Тады я працаваў сакратаром Гарадоцкага павятовага камітэта партыі. Часта сустракаўся з людзьмі. З кім бы я ні гутарыў, кожны радаваўся светламу жыццю.

Але грымнула вайна. Над намі навіслі чорныя хмары. Трэба было змагацца з ворагам. Праз некалькі дзён я ўжо быў у радах дзейнічаючай арміі. Пад Віцебскам наша дывізія трапіла ў акружэнне. Біліся да апошняга патрона. Група воінаў вырвалася ў глухі лес. Там мы арганізавалі партызанскі атрад. У сакавіку 1942 года мяне і Панамарова выклікалі ў Віцебскі падпольны абкам партыі і далі заданне стварыць партызанскую брыгаду. Панамарова назначылі камандзірам, мяне — камісарам. Першая аперацыя, праведзеная нашай групай (брыгады як такой яшчэ не было), — разгром невялікага гарнізона (10 немцаў і 20 паліцаяў), які ахоўваў кардонную фабрыку ў Плетарова (цяпер Браслаўскі раён).

Мы нястомна праводзілі масавую работу сярод насельніцтва. І ў канцы сакавіка 1943 года ў нашых радах было ўжо 400 народных мсціўцаў. Спачатку мы вялі разгром нямецкіх гарнізонаў. Адным з вялікіх лічыўся гарнізон у Каз’янах, у якім было 300 нямецкіх салдат і афіцэраў. Пры яго разгроме брыгада ўпершыню панесла вялікія страты. Былі яны і потым, бо гітлераўцы адчайна агрызаліся, ды ўзброены былі моцна, мелі шмат боепрыпасаў, аўтаматычнай зброі, агонь амаль заўсёды вялі з дзотаў. Фашысты вельмі ўмацавалі таксама гарнізоны ў Васевічах (Літоўская ССР), Опсе, Відзах.

Пры разгроме нямецкага гарнізона ў Опсе загінуў былы сакратар Відзаўскага райкама камсамола Васіль Чэрных, у баі за Васевічы — урач Зоя Бабкіна, камандзір трэцяга атрада Мікалай Ушакоў і многія іншыя. Памяць аб іх назаўсёды застанецца ў народзе, бо героі аддалі сваё жыццё за яго шчасце, вялікую будучыню. Яны не былі адзінокімі. На іх месцы станавіліся новыя і новыя байцы. К канцу 1943 года брыгада ”Спартак“ налічвала 1500 народных мсціўцаў. Акрамя знішчэння жывой сілы ворага, брыгада вяла рэйкавую вайну. За гады барацьбы з захопнікамі нашы партызаны знішчылі 24 варожыя гарнізоны, пусцілі пад адхон 26 эшалонаў з жывой сілай і баявой тэхнікай гітлераўскіх войск. Свой баявы шлях брыгада закончыла разгромам гарнізона немцаў у Відзах. Там мы злучыліся з часцямі Савецкай Арміі.”

Пра баявыя дзеянні атрада "Спартак" 1942 года 17 кастрычніка паміж мястэчкам Германавічы - Лужкі ў в. Ляскова, Пагоры, каля Ляснічэўкі, Мамантаўкі 2 разы ўспупалі ў бой з немцамі і паліцэйскімі, якія пераследвалі нас. У гэтым баі знішчана 32 немцы, з нашага боку 1 забіты, 1 паранены. У баі ўдзельнічалі 1, 2, 3-ці п/о пад кіраўніцтвам Панамарова. 5 снежня сіламі партызан 2-га атрада ў 70 чалавек разбіты гарнізон у в. Гарбуны (30 чалавек), забіта 9 самаахоўцаў, узятая зброя. М. К. Ігнацьеў, камісар брыгады "Спартак"

М. К. ІГНАЦЬЕЎ

6 жніўня 1981 года пасля працяглай хваробы памёр член КПСС з 1931 года, персанальны пенсіянер рэспубліканскага значэння, былы камісар партызанскай брыгады «Спартак» Міхаіл Купрэевіч Ігнацьеў.

М. К. Ігнацьеў нарадзіўся ў 1904 годзе ў вёсцы Юрковічы Гарадоцкага раёна Віцебскай вобласці ў сям'і селяніна. Прапоўную дзейнасць пачаў у 1916 годзе. З 1926 па 1941 год М. К. Ігнацьеў знаходзіўся на савецка-гаспадарчай рабоце.

М. К. Ігнацьеў быў слухачом партыйных курсаў пры ЦК КП(б) Беларусі, калі пачалася Вялікая Айчынная вайна. З першых дзён яе прымаў актыўны ўдзел у бараць-

бе супраць ворага. Пачынаў баявы шлях палітруком роты 20-га стралковага палка Заходняга фронту. А закончыў яго камісарам партызанскай брыгады «Спартак», якая дзейнічала на тэрыторыі нашага раёна.

Пасля вызвалення Беларусі працаваў старшынёй Відзаўскага райвыканкома, намеснікам старшыні Шаркаўшчынскага райвыканкома, старшынёй калгаса імя Суворава, займаў іншыя пасады.

З 1962 года — персанальны пенсіянер абласнога значэння, з 1967 — рэспубліканскага.

На ўсіх участках работы, якія давярала яму партыя, Міхаіл Купрэевіч з пачуццём высокай адказнасці адносіўся да даручанай справы. Знаходзячыся на заслужаным адпачынку, М. К. Ігнацьеў праводзіў вялікую патрыятычна-выхаваўчую работу сярод моладзі, піянераў і школьнікаў.

Радзіма высока ацаніла заслугі М. К. Ігнацьева: ён узнагароджаны ордэнамі Чырвонага Сцяга, Айчынай вайны II ступені, «Знак Пашаны» і медалямі.

Светлая памяць аб Міхаіле Купрэевічы назаўсёды захаваецца ў памяці і сэрцах.

М. Ч. Сёзьянеўскі, М. А. Таратута, І. С. Зайцаў, І. А. Аношка, Л. І. Новік, Ч. К. Сярповіч, С. І. Хаданёнак, С. К. Шынкевіч, Э. А. Камінскі, М. Д. Іваноў, П. І. Радзькоў, Л. П. Зайцава, Т. У. Клімановіч, Г. Д. Гарбузаў, Э. А. Корсак, І. С. Шчарбакоў, І. І. Юкша, Р. С. Кудрын, Ф. К. Юрчанка, І. М. Гудоўскі, А. Л. Танканог, П. А. Бадай, П. М. Баранаў і іншыя.

НАГРАДНОЙ ЛИСТ. 1/1
Р. 31 13
Имя: Е. 8
Фамилия и имя: Игнатъев Михаил Курдеевич
Военное звание: Ефрейтор
Должность: Член Комиссара партизанской бр. "Фартак"

Представляется к Ордену Красной Звезды
год рождения: 1904
2. национальность: белорус
Служило в: 4. партизанского отряда (в.к.б.)
Состоит в: Военной армии 26.6.1941г.
Участие в боях с: Игнатъев Виктор Иванович
с июля 1941г.

Имеет ли ранения и контузы: нет.
Ем ранее награжден за боевые отличия: Медаль "За отвагу" за боевые отличия.

Чиним Р. 3. К. призван: Городецкий Р. А. К.

Постоянный домашний адрес: 2. Горюха Витовской ул. Б.С.С.Р.
Представителя награждения
или его семьи

КРАТКОЕ КОНКРЕТНОЕ ИЗЛОЖЕНИЕ Личного
Боевого подвига или заслуг.

Михаил Игнатъев один из старших командиров
партизанской бр. "Фартак" много сделал в боевое организацию
бригады укрепления всех иждивенко-политических качеств.
Смелостью создал бригаду партизан Комиссаров бригады
"Фартак" при его личном и активном участии бригады
сделала следующее: Разбито гарнизонов немцев, командир Н,
назвать бригады в 20ти наводили воем немцами колониями
в этих войсках уничтожено 335 орудий. 22 бр. было плен.

1904
Взорвано 2х д. шестов 2, пушено коз отков 4 экипажа.
2х д. шестов 2х с боевыми и иждивенцами,
уничтожено 2х д. ренне 332, уничтожено телеграфно
телеграфной связи 15к. разбито 3х автомашин,
соедено 33х д. баюнов, соедено шестов на соеденных
дортах до 40, соедено 1х электростанция 1х водокатка,
соедено 1х д. станция 3х отов.
тов. Игнатъев М. К. заслуживает правительственной
награды.

Командир / Начальник / Командир парти. бр. партизан А. Игнатъев
/ Звание /

Заключение вышестоящих начальников.

Михаил Игнатъев старший партизанский командир
ад. Много пережил как сражающийся бригадой "Фартак"
и разбитым партизанским движением в Игнатъев
р-не Игнатъев ад.

Служит в качестве командира бригады
к правительственной награде - орденом Красного Знамени.

В. И. 44.
Секретарь Игнатъевского
Витовской ул. К. И. / К. И. /

ДОСТОЯН ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЙ НАГРАДЫ Ордена Красного Знамени.

НАЧАЛЬНИК БЕЛОРУССКОГО ШТАБА
ПАРТИЗАНСКОГО ДВИЖЕНИЯ

Игнатъев

/ П. КАЛИНИН /

" " 1941г.

АВТОБИОГРАФИЧЕСКИЕ ДОПОЛНЕНИЯ

Я Игнатенков Михаил Кудреевич родился в 1904 году в семье крестьянина - бедняка в д. Б.Б.Р. Витебской области Гродзенский уезд Александровский с/с д. Коробовичи. Отцом до революции в 1917 году имел землю 1,5 а. Занимался земледелием и скотоводством. После революции имел два дома в деревне Лаврово. В 1929 году вступил в колхоз где и жил до 1941 года в настоящее время где отцу и не жилось. Я до 1924 года работал в сельском хозяйстве отцу и с 1924 года начал работать в советских и хозяйственных организациях (сначала в колхозе). Имел партию, Игнатенков Михаил и Николай до войны были в Красной армии, служили в 1-м Украинском корпусе. Работал до войны в 1941 году в городе Харькове на партийной работе инструктором райкома. Имел двоих сестер одна близнецов перед войной в 1941 г. уехала в г. Вильнюс, а другая в г. Александров. Жила в г. Гродно Витебской области. В настоящее время где кто проживает я не знаю. Реферированных родственников у меня нет. Я также не знаю где кто проживает никто не проживает.

1/III

1944 г.

Личная подпись

Подпись тов.

Игнатенков Михаил

Должность

(подпись)

Заведующий

1944 г.

644-740

Исх. № 1944 г. от 3.11.43

очередного

политруку Игнатенкову Михаилу Кудреевичу - комиссару партизанской бригады "Спартак", Белорусского штаба партизанского движения.

Б.Б.Р.

1904 г.

Белорус

среднее

Б.Б.Р.

7а. в п. бригаде с 27.5.1943 г.

не имеет

не имеет

с 1941 г.

не имеет

с 5.7.41 г. по 12.7.41 г.

не имеет

1941 г.

За время пребывания в партизанской бригаде т. Игнатенков показал себя преданным делу партии Ленина-Сталина и Советской Родине. Провел большую работу по организации партизанской борьбы с немецкими захватчиками. При участии в боях проявил выдержку и упорство в управлении боем и стойкость. Политически развит и морально устойчив. Дисциплинирован. С работой справляется хорошо. Имеет хорошую военную подготовку и умеет применять ее в боях. Знает тактику партизанской борьбы. Хорошо поставил политико-воспитательную работу, как в бригаде, так и среди мирного населения.

Полностью приобщения военного звания "Сержант лейтенант".

Начальник Штаба кадров
Белорусского штаба партизанского
движения - подписавший

(В. Романов)

октябрь

3

Работа в прошлом и служба в Красной Армии
(с начала трудовой деятельности)

ГОД И МЕСЯЦ	ПО ГОД И МЕСЯЦ	НАЗВАНИЕ ДОЛЖНОСТИ ИЛИ КАКУЮ РАБОТУ ВЫПОЛНЯЛ И ГДЕ (часть, соединение, фронт, город или район)
		До 1924 года работал в бухгалтерии отца
6 1924	1/2 1929	работал секретарем Александровского городского совета
1/2 1929	15/5 1931	работал председателем Александровского городского совета
15/5 1931	1933	секретарем городского совета В.С.С.
20/5 1933	15/5 1936	помощник директора Л.М.Б. Горьковского ЛМС
15/5 1936	20/5 1939	зам. заведующего Горьковского райсо.
20/5 1939	15/5 1941	зам. директора ЛМС по политчасти Горьковского ЛМС
15/5 1941	23/5 1941	Партийные курсы при ЦК КПСР в г. Минск
23/5 1941	9/5 1941	на фронте в Витебской области 20% п.
9/5 1941	27/5 1942	проживал на оккупированной территории немцами
27/5 1942	1/5 1944	в партизанах, работал политрук в взводе, комиссаром отряда и с 1/5 1943 года по 1/5 44.
1/5 1944		работал комиссаром партизанской бригады "Блестящая"
		Иванов
		1/5 1944 года

ЛИЧНЫЙ ЛИСТОН ПО УЧЕТУ НАДРОВ

1. Фамилия, имя и отчество	Иванов Михаил Иванович
2. Военное звание и занимаемая должность в настоящее время	политрук, в настоящее время политрук партизанской бригады "Блестящая"
3. Год и месяц рождения	1904 года 23-го ноября
4. Место рождения	Витебская область, Александровский район, Александровский сельсовет
5. Национальность	белорус
6. Соп. положение, профессия в прошлом	политрук, в настоящее время политрук партизанской бригады
7. Занятие родителей:	до 1917 года родители занимались сельским хозяйством, после 1917 года отец с/х, в 1929 году отец был в плену, где и работал до 1941. В настоящее время родители живут в г. Минск.
8. Время вступления в ВКП(б) (или ВЛКСМ), какой организацией принят и № парт. или комсомольск. билета	член ВКП(б) с 1931 года, принят партизанской партией Витебской области, № парт. билета не имел. Первый документ
9. Выбывал ли из ВКП(б), когда и почему	из рядов ВКП(б) не выбывал
10. Состоял ли в других партиях (каких, когда)	в других партиях не состоял
11. Имел ли колебания в проведении линии партии, участвовал ли в оппозициях (когда, каких). Имел ли партийные (каких, кем назначены и за что)	колебаний в проведении линии партии не имел, в оппозициях не участвовал, партия в Витебской области не была
12. Образование: а) Общее (что и где окончил) б) Военное (что и когда окончил) в) Политическое (что и когда окончил)	Образование общее среднее. Окончил городскую школу в 1920 году. Военное и политическое образование не имел
13. Знание иностранных языков	английским языком не владею
14. Учился степерь и имеет ли научные труды и изобретения	нет
15. Был ли на границе (где, когда имел ли родственников за границей (кто, где находится))	за границей не был, родственники за границей нет
16. Был ли осужден, когда, кем за что и на сколько	никогда не осужден

1007 кадров

от 19^е
6.10.42.

И. В. 17040
6.10.42.

208

Служебная характеристика.

Выдана комиссару бригады "Партизан"
тов. Уманцеву Михаилу Купревичу.

Тов. Уманцев партизан с 22 мая 1942 г., организатор
партизанского отряда, ответственный и активный
товарищ, как коммунист с истинно коммунистиче-
ским перед лицом. В настоящее время занимает
должность комиссара бригады "Партизан".

22. VII. 1943 г.

Уполномоченный Центрального
Штаба по бригадам выданных образцов.
Комбриг Маркович.